

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/322/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614218687
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7614218687.4

Rozhodnutie

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudca JUDr. Radoslav Baláž, v právnej veci mal. G. T., Q.. XX.X.XXXX, W. U. N. XXX, W.. Č.. X. O. G., Q..K.., Š. X, Y. Q. T., M. X.M. K., Ú. R., Y. T. G. N. Y. Q. T., D. N., J. J. T., Q.. XX.X.XXXX, W. Č. U. U. XXX, G. K., Q. T., Q.. X.X.XXXX, U. Ž.P. XXX, R., v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

Nenariaduje sa ústavná starostlivosť u mal. G. T., Q.. XX.X.XXXX.

Zveruje sa mal. mal. G.Q. T., Q.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený a povinný maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a matka je povinná prispievať na výživu mal. G. mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrované dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je matka povinná uhrádzať k rukám otca vždy do 20. dňa v mesiaci vopred.

Tým sa mení rozsudok Okresného súdu v Rožňave sp.zn. 10C/857/01-25 zo dňa 26.11.2001 a rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 5P/22/2014-41 zo dňa 5.5.2014.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Uznesením sp.zn. 16P/322/2014-12 zo dňa 11.11.2014 tunajší súd začal bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. G. T., Q.. XX.X.XXXX.

Urobil tak potom, čo na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Y. Q. T. uznesením sp.zn. 16P/322/2014-8 zo dňa 11.11.2014 nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého zveril mal. G. do dočasnej starostlivosti Krízového centra G., Q..K.., Š. X, Y. Q. T., a to až do právoplatného skončenia konania o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým .

Z uvedeného návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Y. Q. T. vyplynulo, rozsudkom Okresného súdu, Rožňava č. 10C 85/2001, zo dňa 26.11.2001, právoplatným dňa 2.1.2002, bolo manželstvo rodičov rozvedené a maloletý G. bol na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 1 500 Sk. Rozsudkom Okresného súdu, Spišská Nová Ves č. 5P 22/2014, zo dňa 5.5.2014, bolo rozhodnuté, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 80 Eur mesačne. Matka maloletého po rozvode manželstva bývala v spoločnej domácnosti spolu so svojimi rodičmi, ktorí v nasledujúcich rokoch zomreli. Menovaná sa dostala do finančných dlhov a preto predala byt na adrese Z. XXX. V roku 2013 si zakúpila byt na adrese N. XXX. Ide o 2 - izbový byt, ktorý je riadne zariadený nábytkom, syn má pre seba vyčlenenú detskú

izbu. Matka je nezamestnaná, evidovaná v rámci úradu ako uchádzačka o zamestnanie. Nachádza sa v hmotnej núdzi a je jej poskytovaná pomoc formou dávky s príspevkami. Matka je evidovaná v psychiatrickej ambulancii v Y. Q. T.. Podľa vyjadrenia matky sa lieči na diagnózu depresie - panické ataky. Menovaná požíva alkoholické nápoje a kombinuje to spolu s liekmi, ktoré užíva. Uvedená rodina začala byť monitorovaná od mesiaca marec, kedy matka požívala alkoholické nápoje a bola umiestnená v NsP, psychiatrické oddelenie v S.. Jej hospitalizácia bola veľmi krátkodobá - 2 dňová. Na základe toho boli prešetrené pomery v rodine a posúdená životná situácia dieťaťa a jeho rodiny s hlavným cieľom, aby sa v rodine zmenila celková atmosféra a zlepšila komunikácia medzi matkou a jej synom. Do plánu práce boli zapojení rodinní asistenti, terénni sociálni pracovníci obec N.. Boli vykonávané návštevy v rodine za účelom sledovania vývoja vzťahov, poskytovanie poradenstva, rozhovory s matkou, dieťaťom a konzultácie s triednou učiteľkou maloletého ohľadom informovania sa o prospechu, správania a dochádzky do školy. Matka v mesiaci jún opäť recidivovala a bola hospitalizovaná v nemocnici. Maloletý G. bol na vlastnú žiadosť matky, umiestnený v období od 16.6.2014 do 31.8.2014 v G., Q..K., Y. Q. T.. Problémy v rodine nastali v mesiaci október, kedy matka opätovne začala požívať alkoholické nápoje s odôvodnením, že syn ju nepočúva, má s ním výchovné problémy, je voči nej hrubý a fyzicky ju napadá. Pri opakovaných šetreniach v rodine, matka javila zjavne známky po požití alkoholických nápojov. Na odporúčanie pracovníkov úradu, sa matka odmietla ísť liečiť. Matka v tomto období, predala byt a zo získaných peňazí, vyplatila dlhy a zabezpečila podnájom v S.. Dňa 5.11.2014, bola matka opäť pod vplyvom alkoholu a dostala sa do sporu so synom. Bol vykonaný pohovor s maloletým, ktorý uviedol, že nemá záujem zotrvať v domácnosti spolu so svojou matkou, ktorá je voči nemu agresívna, hrubá a vyháňa ho domácnosti. Ďalej uviedol, že so svojim biologickým otcom nie je v žiadnom kontakte, nepozná ho. Má záujem, aby bol umiestnený v nejakom zariadení na výkon rozhodnutia súdu, ale nechce byť zverený svojmu otcovi. Na základe toho, bol mal. v popoludňajších hodinách umiestnený v Krízovom stredisku G., Q..K., Š. X, Y. Q. T.. V domácnosti matky a v jej prítomnosti sú u maloletého Adriána života a zdravie ohrozené. Podľa zistených informácií, matka bola v ten istý deň, vo večerných hodinách hospitalizovaná v psychiatrickom oddelení Nemocnice s poliklinikou v S..

Súd vo veci nariadil pojednávania, na ktoré predvolával matku, otca ako aj kolízneho opatrovníka maloletého. Matka sa posledného pojednávania nezúčastnila, hoci naň bola riadne predvolaná a podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení Všeobecnej nemocnice s poliklinikou S., a.s. a preto súd napokon na tomto poslednom pojednávaní v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával a nakoniec aj rozhodol v jej neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchmi otca ako aj kolízneho opatrovníka cestou jeho poverenej zamestnankyne, vyjadrením sa maloletého zabezpečeným cestou kolízneho opatrovníka, a oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov a pripojených spisov, na základe čoho istil tento skutkový stav veci:

Matka vo svojej výpovedi uviedla, že sa opila a musela predať byt v N., lebo mala podľžnosti. Tieto podľžnosti neboli až také veľké, ale byt musela predať kvôli prostrediu kde sa nachádzal. Tiež jej dlhovali peniaze jej terajší druh a tiež kamarát jej syna W. U., čo mohlo byť do výšky cca. 3000 Eur. Keď bola v zamestnaní W. U. jej dal do záložne spotrebiče a aj kvôli tomu pila. Podľa jej vyjadrenia dlhodobo a to prakticky od rozvodu trpí depresiami. Toho času býva v U. u svojho druhu, na ktorého podala trestné oznámenie, a to v rodinnom dome, ktorý patrí jeho mame a ktorý má v dome právo doživotného bývania. Toho času nie je zamestnaná. Odišla od zamestnávateľa Edymax, lebo nechcela pracovať za 3 Eurá denne, keď len na cestu do zamestnania musela vynaložiť 5 Eur a navyše jej neboli preplatené všetky smeny. V priebehu januára 2015 mala viackrát vypité pričom asi dvakrát bola hospitalizovaná v nemocnici v S. na psychiatrickom oddelení tak na tri dni a potom podpísala reverz. U nej sa stáva to, že niekedy dlhšie nepije, berie na to aj lieky, a to liek Frontin, ten však odmieta brať lebo je návykový. Trvala na tom, aby syn jej bol naďalej zverený do osobnej starostlivosti.

Otec vo svojich výpovediach uvádzal, že toho času býva sám v dvojizbovom byte, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve. Je zamestnaný, s pracovnou dobou od 6:00 do 14:00 hod. a priemerným zárobkom cca. 500 Eur. Okrem predmetného bytu nevlastní žiadne hodnotnejšie majetok. Má ďalšiu vyživovaciu

povinnosť k dcére Nely, ktorá bude mať 6 rokov a na ktorú uhrádza výživné v sume 50 Eur mesačne plus 20 Eur mesačne na poisťku čo jej platí. S mal. G. sa stretol po dlhom čase po 14 rokoch, kedy čas spolu strávili v krízovom stredisku, kde bol umiestnený a vzájomne sa rozprávali a to o všetkom možnom, o škole a pod. Synovi uviedol, že ho nechce nasilu ťahať k sebe a je to na ňom. Dovtedy sa so synom nekontaktoval, lebo to mal zakázané. V rámci doplnenia jeho výpovede na ďalšom pojednávaní otec uviedol, že žiada mal. Adriána zveriť do svojej osobnej starostlivosti a matku zaviazať primeraným výživným. Potvrdil obsah správy kolízneho opatrovníka o tom, že syn trávi u neho nepravidelné víkendy, bol u neho aj počas jarných a veľkonočných prázdnin. Má tiež možnosti prípadne vybaviť synovi školu v mieste svojho bydliska. Medzi ním a synom nie sú žiadne problémy.

Na základe uvedeného súd uznesením vyhláseným na pojednávaní konanom dňa 13.4.2015 spojil vec o návrhu otca na zverenie mal. G. do jeho osobnej starostlivosti a určenie výživného pre matku maloletého s vecou o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým na spoločné konanie, ktoré sa ďalej viedlo pod sp.zn. 16P/322/2014.

Kolízny opatrovník cestou svojej poverenej zamestnankyne vo svojej výpovedi poukázal na to, že nedošlo k zmene podmienok u matky maloletého, napriek tomu, že bol jej poskytnutý priestor, aby si našla zamestnanie a upravila svoje podmienky, táto však neurobila, pracovala len brigádnicky a naďalej prebývala u svojho priateľa v obci U. v rodičovskom dome, ktorý je vo vlastníctve matky jej priateľa. Na prechodné obdobie by podmienky v tomto dome pre maloletého boli dobré, z dlhodobého hľadiska by sa určite nemohol tam zdržiavať. Matka má naďalej zdravotné problémy a podľa jej telefonického rozhovoru v čase posledného pojednávania bola opäť hospitalizovaná na psychiatrii v S.. Sama si uvedomila, že nemá vytvorené podmienky pre starostlivosť o syna a aj maloletý syn sa vyjadril, že chce byť zverený otcovi. V súvislosti s tým, prostredníctvom úradu práce v N. bolo vykonané šetrenie pomerov v rodine otca maloletého. Maloletý niekoľkokrát absolvoval pobyt u otca, trávil u neho aj jarné prázdniny a Veľkú noc, obaja sa zblížujú a samotný otec neuvádza žiadne problémy vo vzťahu medzi ním a synom. Kolízny opatrovník preto navrhol, aby súd nenariadil ústavnú starostlivosť nad maloletým a maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal minimálnym zákonným výživným.

Z rozsudku Okresného súdu v Rožňave sp.zn. 10C/857/01-25 zo dňa 26.11.2001 vyplynulo, že manželstvo rodičov maloletého bolo rozvedené na čas po rozvođe bol mal. G. zverený do výchovy (osobnej starostlivosti) matky.

Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 5P/22/2014-41 zo dňa 5.5.2014. bolo otcovi maloletého zvýšené výživné na sumu 80,--Eur mesačne počnúc od právoplatnosti uvedeného rozsudku, ktoré mal otec uhrádzať k rukám matky vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred.

Podľa správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Y.Á. Q. T. naposledy z 9.4.2015 z prešetrenia rodinných pomerov vyplynulo, že na pôvodnej adrese v S., kam sa matka maloletého odsťahovala so svojim druhom v novembri 2014 podľa susedov nemala dobrú povesť, požičiavala si peniaze, pila alkoholické nápoje, v byte boli časté hádky a krik. V mesiaci január sa odsťahovala so svojim druhom do rodinného domu druhej matky v U., kde úrad vykonal opakovanú návštevu. Jednalo sa o murovaný dom, kde sú 2 izby a kuchyňa. V dome bola zavedená elektrina, voda a plyn. Dodávka plynu bola odstavená, nakoľko dom sa vykuroval tuhým palivom. V dome nebolo sociálne zariadenie. V čase podávania prvej zo správ v kuchyni bola zima a vlhké steny. Cestou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny N. bolo vykonané aj prešetrenie pomerov v domácnosti u otca maloletého dieťaťa, z ktorých vyplynulo, že tento býva v dvojizbovom byte, ktorý je zariadený potrebným nábytkom aj spotrebičmi. Kultúra bývania je na dobrej úrovni. Otec je zamestnaný a má dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie chodu svojej domácnosti. Z posledného vzťahu má dcéru Q. T., Q.. X.XX.XXXX, ktorá bola právoplatným rozsudkom Okresného súdu Rožňava zo dňa 11.4.2013 zverená jej matke do osobnej starostlivosti a on ako otec bol zviazaný platiť výživné vo výške 50,--Eur mesačne. V rámci doplneného šetrenia bolo zistené, že stretnutia otca so synom prebehli v pohode, maloletý sa správal slušne, bol trochu hanblivý, ale obaja sa snažili komunikovať. Vzájomné vzťahy maloletého a bližšej rodiny z otcovej strany sa vyvíjajú v pozitívnom smere.

V rámci pohovorov, ktoré boli s maloletým G. vykonané cestou poverených zamestnankýň Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Y.Š. Q. T. , maloletý uviedol, že s matkou bol v každodennom kontakte prostredníctvom telefonátov. Do zariadenia za ním osobne často nechodila, lebo nemala peniaze na cestovné. Má vedomosť o tom, že v januári „pila a bola aj hospitalizovaná v NsP , psychiatrické oddelenie v S.“. Je z toho sklamaný a vyjadril sa, že jej neverí. V rámci doplňujúcich pohovorov uviedol, že toho času svojho otca navštevuje počas víkendov a trávil u neho aj jarné prázdniny. S otcom si dobre rozumie a v jeho domácnosti sa cíti veľmi dobre. Spoznal aj starých rodičov a taktiež aj nevlastnú sestru . Je si vedomý toho, že momentálne vhodnejšie bytové podmienky má momentálne otec . Súhlasil s tým, aby bol zverený otcovi , ale s matkou chce naďalej udržiavať kontakt a stretávať sa s ňou.

Pokiaľ ide o príjmové a majetkové pomery matky táto toho času podľa správy Sociálnej poisťovne sa ako poberateľ dávok v nezamestnanosti, nemocenských dávok a dôchodkových dávok v registri poistencov nenachádza. Jej posledným zamestnávateľom bola na základe dohody o vykonaní práce spoločnosť P. Y., U.. Podľa výpovede samotnej matky však činnosť v tejto spoločnosti ukončila. Matka je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie , pričom od 6.11.2014 bola dočasne PN. Nebola poberateľkou žiadnych štátnych sociálnych dávok a ani dávky v hmotnej núdzi.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.)

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2013 suma alebo úhrn súm 90,42 Eura mesačne, ak ide o zaopatrené neplnoleté dieťa.

V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa predstavuje čiastku 27,13 Eur na jedno neplnoleté nezaopatrené dieťa.

Podľa §-u 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 1 O.s.p. rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa §-u 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 100 ods. 3 O.s.p., ak je účastníkom konania maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa.

Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletého G. nie je v jeho záujme. V konaní síce bolo preukázané, že matka toho času nevie maloletému naďalej zabezpečovať riadnu osobnú starostlivosť, avšak následným šetrením súčasných bytových podmienok u otca, bolo preukázané, že tento toho času ako druhý rodič je schopný poskytnúť riadnu osobnú starostlivosť o maloletého. Samotný otec o výkon tejto osobnej starostlivosti prejavil záujem, kedy si v rámci tohto konania podal návrh na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti. Aj samotný maloletý s touto zmenou výchovného prostredia vyslovil súhlas. Vzhľadom k tomu, že podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť u maloletého dieťaťa len ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, pričom v konaní bolo preukázané, že takúto starostlivosť je v súčasnej dobe schopný zabezpečiť maloletému jeho otec súd u maloletého Adriána nenariadil ústavnú starostlivosť, ale ho zveril do osobnej starostlivosti jeho otca.

Pokiaľ ide o určenie výživného na maloletého zo strany matky, súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré sa mu podarilo zistiť, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné

zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

Matka toho času je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie je poberateľkou žiadnych štátnych sociálnych dávok a ani dávky v hmotnej núdzi. Nebolo zistené, že by bola bývala vlastníčkou nejakých majetkových hodnôt.

Hodnotiac vyššie uvedené skutočnosti, berúc do úvahy odôvodnené potreby maloletého a jeho vek, ako aj potencionálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej matky a prihliadajúc na skutočnosť, že maloletý je týmto rozhodnutím zverený do osobnej starostlivosti otca, ustálil súd výšku súčasného výživného zo strany matky na maloletého na minimálne zákonné výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa, čo ku dňu rozhodovania v tejto veci predstavovalo sumu 27,13 eur mesačne.

Súd priznal uvedené výživné počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, nakoľko až právoplatnosťou tohto rozhodnutia dôjde k zmene v osobnej starostlivosti o maloletého, kedy namiesto doterajšej osobnej starostlivosti u maloletého zo strany matky sa bude uplatňovať osobná starostlivosť otca o neho, tak ako to súd rozhodol v tomto rozsudku.

O trovách konania vrátane trov predbežného opatrenia súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a./ O.s.p. a žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal, nakoľko v danom prípade ide o konanie vo veci starostlivosti o maloletých, ktoré by bolo možné začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon

Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, trovy výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí, sumy uložené ochrannými opatreniami v trestnom konaní, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci. (Zákon č. 65/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov).